

କୋର୍ପ୍ସାର୍

SHIRAKI

გამოზის 1937 წლიდან

დაღმუშავებულობრივი მართვისა და მოწოდების გაზიარების

№12 (10.117)
-27 ՀՀՀՈՂՈ, 2024 ԵՎՆՈ
ՊԱՅԻ ՀՅ ՊԱՐԿԻ

ଓঁ শুভ প্রতিবেদন
১৩০৬২০২০

ერებუნის მუნიციპალიტეტი

ՕՐԵԿԱՆ

ორი ახალი დარბაზი - დედოფლისციაროს!

კახეთის რეგიონში სპორტული ინ-
ფრასტრუქტურის მშენებლობა - რეაბი-
ლიტაცია აქტიურ რეაქტივში გრძელდება.
მაღვე, რეგიონს კიდევ ერთი, ახლად აშენე-
ბული სპორტული კომპლექსი შეემატება.
დასკვნით ფაზაშია დედოფლისცხაორის
მუნიციპალიტეტის სოფელ არხილოსკა-
ლოში, ლაშა ბექაურის სახელობის სპორ-
ტული კომპლექსის მშენებლობა.

კახეთის მხარეში სახელმწიფო რწ-
მუნიციპალიტეტი, გიორგი ალადაშვილი დედო-
ფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერთან,
ნიკოლოზ ჯანიაშვილთან და საკურებულოს
თავმჯდომარესთან ნუგზარ პაპიაშვილ-
თან ერთად მიმდინარე სამუშაოებს ად-
გილზე გაეცნო.

ნიკოლოზ ჯანიაშვილი: „მოგეხსენებათ, ლაშა ბექაურმა ამ დარბაზის მშენებლობის პირობა დედოფლის სწყაროში ჩამოისული პრემიერისგან, ირაკლი ლარიბაშვილისგან პირადად მიიღო და დაპირება უკვე რეალობად იქცა. სულ რამდენიმე თვეში პროცესი უკვე დამთავრდება. ჩვენ გვექნება უმაღლესი სტანდარტების მქონე დარბაზი, რომელიც სასწავლო პროცესის გარდა საშუალებას მოგვცემს მაღალი რანგის შეჯიბრებების სწორედ ოლიმპიური ჩემპიონის მშობლიურ სოფელში გაიმართოს ხოლმე და ვუმასპინძლოთ ასეთ ტურნირებს. მუნიციპალური განვითარების ფონდის ხელმძღვანელებს, რომლებიც ამ შენობას აშენებენ, ვთხოვე, რომ მაქსიმალურად ვეცადოთ, იქნებ მოხერხდეს დარბაზის მშენებლობის დაჩქარება, რომ დასრულდეს ზაფხულის ოლიმპიადამდე. მოგეხსენებათ, სულ რამდენიმე თვეში

ლაშა ბექაური მეორე
ოლიმპიური
მედლისთვის პარიზის
ოლიმპიადაზე
გამგზავრებას გეგ-
მავს და ამისათ-
ვის ემზადება. ასე
რომ, კარგი იქნება,
თუ ჩვენ მის სახე-
ლობის დარბაზს
მანამდე გავხსნით.
თუმცა, ეს ისეთი
მოვლენაა, რომ არ
აქვს დიდი მნიშვნე-
ლობა, ოლიმპიადა-
მდე გაიხსნება თუ
შემდგომ. რაც მთა-
ვარია, ამ სოფლე-
ბში გვაქვს იმის
პოტენციალი, რომ
ამ დარბაზში აღი-

პიკებულების დარჩაზე საქორკველი ჩაასხეს

ქალაქ დედოფლისწყაროში ცენტრულური სტადიონის მი-
მდებარედ სპორტული დარბაზის მშენებლობა მიმდინარე-
ობს, რომელიც ადგილობრივი კიკბოქსინგის გუნდისთვისაა
გამოკვლეული.

სამშენებლო სამუშაოებს კახეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული, გიორგი ალადაშვილი მუნიციპალიტეტის მერ-თან ნიკოლოზ ჯანიძეშვილთან და საკრებულოს თავმჯდო-მარისთან ნუჯზარ პატიაშვილთან ერთად ადგიოზე გაუაწო.

პროექტის ფარგლებში მოწყობა - სავარჯიშო დარბაზი, ტატამი, საშხაპები, გამოსაცვლელი სივრცეები და ცენტრალური გაძლიერება.

სამუშაოები მიმდინარე წლის იანვარში დაიწყო და წლის ბოლოს დასრულდება. პროექტი რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის მიერ ფინანსდება და მისი ჯამური ორგაზულება 1 375 041 ლარს შეათვანს.

პარონი პირველი მოსახით მიღებულია - აქციები გრძელდება

რამდენიმე დღეა, თბილისის ცენტრალური გამზირი კვლავ საპროტესტო აქციებისა მოიცავა. მიზეზი იმ კანონპროექტის განხილვაა, რომელსაც „უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ“ ჰქვია. აქციების მონაწილეები კანონპროექტს „რუსულს“ უწოდებენ და იმ კანონის ანალოგს ხედავენ მასში, რომელიც რუსეთში 2012 წელს მიიღეს. საქართველოს მთავრობის მეთაური თბილისისა და არასამთავრობო სექტორის ბრალდებებს არ თანხმება და ამბობს, რომ კანონპროექტს რუსულთან არაფერი აქვს საერთო და ის „ევროპულ-თან ერთად ქართულია“.

„ევროპულთან ერთად ეს კანონპროექტი არის ქართული, გამომდინარე იქიდან, რომ იცავს ჩევნო სახელმწიფო ორგანიზაციების უმთავრეს პრინციპს - ეს არის საქართველოს ეროვნული სუვერენიტეტი. კანონპროექტი ითვალისწინებს ერთადერთ რამეს - ეს არის უცხოური ძალის ინტერესების გამტარებელი ორგანიზაციების მიერ მიღებული და დახარჯული ფულის ყოველწლიური დეკლარირება. ეს არის გამჭვირვალობის მინისტრური სტანდარტი. კველას მოგეხსენებათ, რომ გამჭვირვალობის ამაზე ბევრად უფრო მყაცრი სტანდარტი მოქმედებს აშშ-ში, ასევე ევროკამისიამ მოინონა ბევრად უფრო მყაცრი სტანდარტების მქონე კანონპროექტი, და ასევე ევროკავშირის წევრ არაურთ ქვეყნაში მოქმედებს ბევრად უფრო მყაცრი სტანდარტის შესაბამისი კანონები", - აღნიშნული კობასიძემ. მისი თქმით, გამჭვირვალობა ვერ იქნება ვერავის წინააღმდეგ მიმართული და ყველაზე თანაბრად ვრცელდება - მტერზეც და მეგობარზეც. „ჩევნო ამოვილეთ 7 კველაზე მდიდარი ენჯინერების მონაცემები და გაირკვა, რომ ამ ორგანიზაციების უწინანები მაქსიმუმ 18 % იყო არა გამჭვირვალე, არამედ ხელმისაწვდომი სახელმწიფო უწყებებისთვის. რაც შეეხება საჯაროობას, ამ თანხების წელი პროცენტია საჯარო", - თქვა კობასიძემ, რომლის აზრით, არასამთავრობო ორგანიზაციების დიდი ნაწილი თავს იკავებს საკუთარი ფინანსების გასაჯაროებისაგან.

የጠቅዥ ዕገዳዋጊ ፌል ተፈጻሚ
አጥቃቃሪያ ተፈጻሚ የሚከተሉ ስምምነት
የሚከተሉ የሚከተሉ የሚከተሉ የሚከተሉ

ଝେର କିଦିଏ ବେଳ ଶେଖେଲିଣ, ରମ୍ବ
ଅଲାବାରିତ ତେବେଳି ଶେଷଫଳମେହି ଦ୍ୱା ଗ୍ରା-
ଅର୍ପିନିତ ସାଧ ବାରିତ. ନାରୁଶୁଳମ୍ବି ବାରିତ
ଦୟାରୀ, ତୁ ଆନିମ୍ବାନି ବାରିତ ଦ୍ୱା ମାରତଳା
ଗନ୍ଧିଦାତ ପାଲନିତିର୍ଯ୍ୟାନି ସିଲ୍ଲାମିଲି ନାନି-
ଲୋ ପ୍ରମାଣିତ, ରମ୍ବଲିପି ଅମ କ୍ଷେତ୍ରନିଃ ମରମା-
ବାଲନ୍ଧେ ମୁଖ୍ୟାନବ୍ସ, - ଆସ ମିମାରିବା ପାଇ-
ନିକାଳିଲ ପାରଲାମେନ୍ଟିଲି ଫ୍ରିରିପ୍ରଦ୍ଵିନ୍ଦାନ
ପାରଲାର୍ଜିନ୍ଟିଲି ବିପିନ୍ନ-ସପିନ୍ଡିରିଲି, ଅରିଲି

თალაკვაძემ.
თალაკვაძე იპოზიციონერი დეპუ-
ტატის ანა ნაცვლიშვილის განცხადე-
ბას გამოქვემაურა, რომელმაც ა აღნიშნა,
რომ „საბედნიეროდ ჯერ კიდევ არსე-
ბოს თავისუფალი მედია ამ ქვეყანა-
ში.“

„մինճա գամոցքեմայրո և սլմօլույր
Նամօլույրնա, րազ յրոտ-յրոտմա ողու-
թօլույրնորմա յալութառնմա տյա: Մը ամ
Քրոկունածան զագացրո, մալոլոնսա
լմերոտս րոմ չեր կուզեց արևեծօնքս
ամ յշապանաժու տազուսչոյալո մեդոառ. Մը
մինճա մաս կոտեզա ձագուշա: Ճեր յո-
ջուց տյացեն գամմարուցիոտ լոյսույոն-
նի և առ պարունակ մոուցաց- 10-15 նշոտո,
յրոտ սաատո, յրոտ գույ տայ յրոտո կցո-
րա? միմքածա տյացեն լոյսույոննի 11
Եղու առ արուս չեր կուզեց, եմք? անց,

ამ „ენჯეობის“ განცხადებები? მაშინ ისინი იყენებ ე.წ. გონგოლი, ანუ სამთავრობო „ენჯეობი“. ღლეს სხვა პოლიტიკური ღლის წესრიგი აქვთ და ამიტომ არის გამჭვირვალობა მთავარი. საპოლოო ჯამში, გამჭვირვალობა გააჯანსაღებს პროცესს და, პირველ რიგში, ამ „ენჯეობს“. თუ მათი საქმიანობა აქამდე არ იყო ჯამსაღი, გამჭვირვალობა ხელს შეუწყობს ამ ორგანიზაციების საქმიანობის გააჯანსაღებას“, - მიიჩნევს კობახიძე, რომლის თქმით „ნაცომდრაობას“ არ გაუვაის, რაც გასდომდა ხელისუფლებაში ყოფნის პერიოდში.

ოთხშაბათის პარლამენტმა 83 ხმით „უცხოური გავლენის გამტკირვალობის შესახებ“ კანონპროექტი პირველი მოსმენით პროტესტის ფონზე მიიღო. კენჭის-ყრას აქციის მონაცილებისგან შეძახილები მოჰყვა, სადაც წაკითხულ იქნა სრული სია, რომლებმაც მხარი დაუჭირეს „აგენტების კანონს“.

პირველი მოსმენით მიღების შემდეგ, უმრავლესობის დეპუტატებმა პარლამენტი აქციის მონაწილეების შეძახილების ფონზე დატოვეს, ოპოზიციონერი დეპუტატები კი შენობის გარე პროტესტს შეუერთდნენ. საკანონმდებლო ორგანოსთან თოხბაბათის დილიდან კვლავ მობილიზებული იყო პოლიცია. ოპოზიციამ 17 აპრილს 19:00 საათზე აქცია კვლავ დააანონსა და საქართველოს რეგიონებს გამოსვლისკენ მოუწოდა. სხდომათა დარბაზის დატოვების შემდეგ, აქციას შეუერთდნენ აპოზიციონერი დეპუტატები: სალომე სამადაშვილი, ანა ნაცვლიშვილი, თინა ბოკუჩავა, თაკო ჩარკვიანი, თამარ კორძაია, გიორგი ვაშაძე, რომან გოცირიძე, გიორგი ბოტკოველი, პაატა მანჯგალაძე, დავით კირკვაძე, დევი ჭანკოტაძე და სხვები. მათ მოქალაქეებს მიმართეს, რომ ჯერ ჩვენ უნდა დავიცვათ ჩვენი ქვეყანა და შემდეგ, „ჩვენთან ერთად დაიცვენ ჩვენი დასავლელი პარტნიორები“.

ამასთან, 14:00 საათისთვის ორბელიანე-
ბის სასახლეში საქართველოს პრეზიდენტ
სალომე ურაბიშვილთან შესახვდრად,
საქართველოში ევროკავშირის ოფისის ხელ-
მძღვანელი, ევროკავშირის წევრი ქვეყნებისა
და დიდი ბორგანეთის ელჩის შეკრიბნენ.
განსახლეველი საკოთხები „აგვლენის გამჭ-
კორვალობის შესახებ“ კანონბრიექტი და
ინიციატივის საპროცესუალ თანილიში გან-
ვითარებული მოვლენები იყო. პრეზიდენტის
ადმინისტრაციის ინფორმაციით, შექვედრა-
ზე სალომე ურაბიშვილმა ელჩებს მიმარ-
თა, რომ მათი მხარდაჭერა მხილველოვანია
ქვეყნისათვის და განვირდონ ეს მხარდაჭე-
რა. შეხვედრიდან გამოსულმა ევროკავში-
რის ელჩმა პაველ ჰერჩინსკაიმ განაცხადა,
რომ „ეს კანონი, მისი მიღების შემთხვევაში,
საქართველოს ევროკავშირთან დაახლოება-
ში ვერ დაეხმარება“. ამასთან, გავრცელდა
ევროკავშირის უმაღლესი ნარმობადგე-
ნელი ჯოზეფ ბორელისა და სამეზობლო
პოლიტიკებსა და გაფართოების საკითხებში
ევროკავშირის კომისარი ლივერ ვარჟესის
განცხადებაც, სადაც „ევროკავშირი მოუწო-

დებს საქართველოს, თავი შეეცვის ისეთი კანონმდებლობის მიღებისგან, რომელმაც შესაძლოა, საქართველოს ეკონომიკის-კენ მიმავალი გზა დათმობინოს - ის გზა, რომელსაც საქართველოს მოქალაქეების აპოლუტური უმრავლესობა უჭერს მხარს". საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა კი „ბიბისისთან" საუბარში აღნიშნა, რომ კანონის მიღების შემთხვევაში, გამოიყენებს მის წინააღმდეგ ვეტოს დადების უფლებას იმის მიუხედავად, რომ „ოცნებას" აქვს ვეტოს დაძლევის შესაძლებლობა. იურიდიულ საკითხთა საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე ანრი ოსანაშვილმა განაცხადა, რომ არავის მიეცემა ქვეყანაში რადიკალური ნაბიჯებით სცლის უფლება. მისი თქმით, „მათ უფლება აქვთ მშვიდობიანად გააპროტესტონ. ხელისუფლება ამას დაიცავს, მაგრამ „ნაციონალური მოძრაობის" ხელისუფლებამი მოყვანას და მეორედ მოსვლას, რა თქმა უნდა, არ დაუშვებას.

მმართველი პარტია ფიქრობს, რომ სა-

პროგრესტო გამოსვლები გარკვეული ჯგუფების მიერ მართულია. როგორც პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუამცილი ამბობს, 16 აპრილს აქციაზე იყვნენ ჯგუფები, რომელსაც „ჰერინდათ პირდაპირ ამოცანა, რომ პროგრესტო გონიერება მოეხდინათ და ძალადობისკენ გადასულიყვნენ“, - იპოზიცია კი პირიქით „ოცნებას“ მშვიდობიანი აქციის ურთისაშორისობის საფუძვლის ტერიტორიაზე.

აქციის დარღვევაში ადაბაძაულებს. ანალიტიკოსთა ნაწილი „ოცნების“ პოზიციას იზიარებს, ნაწილი კი აცხადებს, რომ მმართველი პარტია იღუზის შექმნას ცდილობს იმ ხალხისთვის, ვისაც ჯერ არ გადაუწვეტია პროგრესტიმი მონაწილეობა მიღლოს თუ არა. ასევე, მცდელობაა იმის, რომ ჩამოაშორინ ისინი, ვისთვისაც პილიტიკური ჯგუფების ჩართვა მიუღებელია. „უნდა აღინიშნოს, რომ პროცესი შესაძლოა ერთი თვე გაგრძელდეს, რადგან საქართველოს პარლამენტის საიტზე გამოქვეყნებული ინფორმაციის მიხედვით, „უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ“ კანონპროექტის მე-3, საბოლოო მოსმენის საფარაუდო თარიღდად 17 მაისია მითითებული.

„პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრ დევი ჭანკოტაძის განცხადებას ეხმანება, სადაც ჭანკოტაძემ თქვა, რომ „ერთი ადამიანიც რომ დაიღუპოს აქციაზე, ეს ყველაფერი ძალიან ცუდდდ დამთავრდება“. როგორც პარლამენტის თავმჯდომარემ აღნიშნა, ჭანკოტაძის განცხადება იყო წამოცდენა, რომელიც მანიშნებდა, თუ ვისგან შეიძლება მოდიოდეს აგრძესა. მისი თქმით, ძალადობისკენ აქციის მონაწილეებს ისევ „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერები მოუწოდებდნენ. „ისინი რომ ხედავენ, არის საქართველოს მოქალაქეების მშენიდვიანი აქცია, იმ წამსვე გადადიან მოწოდებაზე, რომ მოხდეს ალყის დარტყმა, პიკეტირება, პირდაპირ ძალადობისკენ წასვლა“. „დიმიტრი ჩიქევანან და ალექსანდრე ზიბზიაძე, გუშინ ეს ბიჭები რაციებით მოძრაობდნენ, ჯგუფებს ანანილებდნენ და ხალხი ვერ

აიყოლებს პროვოკაციაში” - ამის შესახებ უძრავლესობის ლიდერმა მამუკა მდგნარაძემ პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განაცხადა. მისი თქმით, ეს ორი ადამიანი მეთაურობს, რომ საპროტესტო აქციის მონაცემები ახალგაზრდები პროვოკაციაზე წამოაგონ და პოლიციის კორდინირებთან დაპირასპირებში შეიყვანონ.

„ყველა გოლდენით მორთული და საქართველოს თავისუფლებაზე მომღერალი გოგონისტის დაუნდობელიძე დარბევამ ნათლად გამოაჩინა სინამდვილეში „რუსული კანონის“ რეალური მიზანი და ხელისუფლების სახე. ამ კანონის მიზანია საქართველო მოწყვიტოს ცივილიზაციულ მსოფლიოს და დაგეტოვოს რუსულ ქაობის“, - ამის შესახებ „სტრატეგია აღმაშენებელის“ ლიდერმა პაატა მანჯვა გაღარებს განაცხადა. „არჩევანი მარტივია: ერთ მხარეს არიან მსოფლიო ლიდერები, მეორე მხარეს არის „ქართული ოცნების“ და ზარქულის მსგავსი მასხარების განცხადებები, რომ თითქოს ეს კანონი არის ამერიკული და ევროპული“, თევა მანჯვაღალაძე. კონფლიქტის და ყოფილობი და ყოფილი სახელმწიფო მინისტრი პაატა ზაქარიაშვილი „რეზონანსთან“ აცხადებს, რომ „ოცნება“ ილუზიის შექმნას დადილობს, თითქოს პროტესტი მართულია, თუმცა არავითარი რეალური არგუმენტი არ აქვთ. ანალიტიკოსი გია აბაშიძე კი სუბარში აღნიშნავს, რომ ვიზუალური მასალებიდან ჩანს, რომ პროტესტის ყოველი დღის დამატავრებელი ეტაპი ძალადობრივია, რაც ეჭვს ბადებს, რომ მართულა.

„დე ფაქტო“ პრეზიდენტს მიაჩინა, რომ ხელისუფლების ლეგიტიმაციის წყარო და-სავალეთშია და არა საქართველოს მოქალა-ქების მხრიდან. ამის მოუხედავად, პარლა-მენტი, რომელსაც შეიგნიდან და გარედან აპულინგებინ, ამ კანონპროექტს მანიც და-ამტკიცებს. პროტესტი რაც უფრო მეტად ძალადობრივი იქნება, ეს არანაირად არ დაიმაღება, რაც არ უნდა ტელემანიპულა-ციები იყოს, მით უფრო ნაკლები ექნება მას ჯანსაღი საზოგადოების მხრიდან მხარდაჭე-რა. ვერანაირად ვერ ვიტყვი, რომ იქ შეკრუ-ბილი ადამიანები არიან „ნაცუსექტანტები“ და ა.შ. იქ ზოგიროვები არიან ისეთები, რომლე-ბმაც კანონპროექტის არსი და შინაარსი არ იციან და შეკდომაში არიან შეუყანილი და მეორენი არიან ისინი, რომლებსაც მმართვე-ლი პარტია არ მოსწონთ და ეს ბუნებრი-ვია ნებისმიერ ქვეყანაში და შესაბამისად, აპროტესტებენ ნებისმიერი საბაზისა და მიზეზის გამიყენებით ხელისუფლების ქმე-დებებს. პროტესტი მილევადი იქნება, თუ ასეთი აგრესიული ქმედებები გაგრძელდე-ბა. დიდი ალბათობით, ბურთი და მოედანი აგრესიული, დაზომბირებულ-დატრეინნეგ-ბული ახალგაზრდების მხარესა, რომელთა ინსტრუქტორები და პოლიტიკური მენტო-რები, რომლებიც იმალებიან არა მხოლოდ ვიდეო და ფოტოკადრებიდან, არამედ ის კონკრეტული ლოკაციებიდან, როდესაც პო-ლიციელთა მხრიდან უკვე კანონიერი ძალის გამოყენება ხდება“, - დასტენს გია აბაშიძე.

အခေါင်းစာမျက်နှာ တာမေး ရွှေခြော့ဖား၏

19 აპრილს დედოფლისწყაროს მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი უშუალი სპორტსმენებს შეხვდა და საკუთარ სამუშაო კაბინეტში უმასპინძლა.

„ჩვენი უშუალ გუნდის პატარა ალსაზოდელებს ვუმასპინძლე, რომლებმაც მარტის თვეში უშუალ საქართველოს თასის მერვე გათამაშებაში პირველი ადგილი დაიკავეს და თასი დედოფლისწყაროში ჩამოიტანეს. ბოლო ნლებია, ჩვენი ჩემპიონები ტიტულს ტიტულზე იგებენ. დარწმუნებული ვარ, მომავალში არაერთ წარმატებას მიაღწევენ. წარმატებები მათ მწვრთნელს- გიორგი ცისკარაულს თანახს სპორტსმენიბს.“ – აღნიშნა თათოთვისწყაროს მერმა.

„ჩემი მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მაღლი დაგაბრუნებინო ხალხს“...

...როცა ეკლესიაში მსახურებისგან ისვენებს, საკუთარ საცხობში მიდის და მცხობელის წინააღმარს ირგებს. ქართული, ენდემური ხორბლის ჯიშების ალგენაზეც და მრევლის ჯანმრთელობაზეც ერთდროულად ზრუნავს.

დეკანოზმა გიორგიმ (ჯინაშვილი) პაპისეულ ფუძეზე, სამრეკლოში პურის სახლი „მაღლიანი“ გახსნა, სადაც პურის მხოლოდ ქართული ხორბლის მივიწყებული ჯიშებით აცხობენ. საცხობის დამფუძნებლების მიზნია, ქართული პურის დავიწყებული გემო და სურნელი დაბრუნონ და მოსახლეობა ჯანსაღი პურით მოამარავონ. პური „მაღლიანი“ სწორედ იმ ისტორიის განვითარება, რომელიც თანამდრივე ყოფაში ახალ ფორმასა და დატვირთვას იძნეს, მაგრამ არ კარგავს მთავარს და ყველაზე საკრალურს — ცომის გუნდაში დამლოს ძველი შენაარსო თუ ახალი აღმოჩენა.

ყველაფერი 20 წლის წინ დაიწყო. მაშინ ჯერ საერო ცხოვრებით, მაგრამ ეკლესიურად უცხოვრობდი, ვეულისხმობ მარხვის შენახვას და ლოცვებზე სიარულს. სწორედ ამ პერიოდში გაგვიჩნდა მე და პაპას იდეა, მოგვეპოვებისა ქართული ხორბლის ჯიშები, აგვენის მოგვიცეცხოს სურნელოვანი პური. მაგა პეტრე მაშინ ვაშლოვანის ნაკრძალის ხელმძღვანელი იყო. ამ პერიოდში გამოცხადდა მცირე გრანტების პროგრამა, სადაც შევიტანეთ მაშინ საპროექტო განაცხადი ქართული ხორბლის ჯიშების ალგენაზე. დაგვაფინანსეს. მაგრამ როდესაც დავიწყეთ ძეგლი ხორბლის ჯიშების მოძიება, არავის ჰერნდა. ლოთის შენევნით გავიცანთ ამ საქმის დიდოსტატი და მოჭირანაზელე ირაკლი რეხვიაშვილი, რომელსაც ასურეთში ხორბლის სათესლე მეურნეობა ჰერნდა. მას ენდემური, უძველესი ქართული ხორბლის ჯიშების კოლექცია აქვს, მცირე ნაკვეთებზე ყოველწლიურად თესავს და ასე ინარჩუნებს გადაშენებულ სახეობებს. როცა დოლის ხორბლის ჯიშები მოვთხოვთ, გაუკვირდა, დიდი ხანი ამ თხოვნით ჩემთან აბარიანის მოსულათ. მცირე რაოდინობით წითელი დოლის, შევხსასა და დეკას ხორბალი წამოვიდეთ და მესახედ ფართობზე დავთესთ. როცა ჯეკილი წამომდიდრდა, ისეთი ზომის გახდა, ხალხი სახლში მაღლი და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბლის სამშობლოცაა.

ასეთი კითხვა ისმებოდა ხშირად — თამარ მეფის დროს 13 მილიონზე მეტი მოსახლე გვყვადა, დღეს 3 მილიონიც არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ ფეხილი ან ხორბალი შემოძიოდა? რა თქმა უნდა, არა! მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში როგორ ყოფილდა მოსახლეობა? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არის ცოდვა. დადგენილი დავაბრებების მიმართ მდგრადი იმურალეტით, მის მოსაყავანდ ქიმიტრი საშუალებები საჭირო არ არის. ასეთ ჯიშები დღეს მსოფლიოში იშვიათადაა შემორჩენილი, რადგან განვითარებული ქვეწები ინტენსიურ ნარმოებას მისდევებ. პურის ცხობა არის მაღლი ქართული ხორბლის ფეხილის პური ყუათინიცა. ხშირად მეუბნებიან, ერთ პურს ვჭამო, მაგრამ ვერ ვემცყოფილდებით, ჩვენს პურს კი ბევრს ვერ შეჭამ, რადგან ადვილად განაყოფის. ვინც კი ქართული ხორბალი გაამრავლა და მისგან მიღებული ფეხილით გადასრულდება. ასე ზელდა პურის ცომს. სვის საფურით მოზენილი ცომის აფეხებულ გუნდას თიხის ჭურჭელში,

© Bread house Madiani • ჭურის სახლი მაღლიანი

დამზადებულ პურს აქმევს ოჯახს, მეუბნება, ხშირად აღადინებონ. სასარგებლობით თვისებების მატარებელი რომ არის დალოცველი ჩემი პური, უფალმაც, ალბათ, ამიტომ გამოიარჩია სხვა საკვებისგან.

— პურის „მოგზაურობა“ ცომის მოზელის შემდგევაც გრძელდება: ცომს ერთ გუნდას მოაგლევავნ და თიხის ქილაში, თავდასურულს, ბეჭელ თახაში ინახავნ (ცამ არ უნდა დახეცოს) — „პურის ხაში, ათადა და ბაბადან მოდის, შიგ ქრისტეს სისხლი ურევია!“ ალბათ ამიტომ იცოდენ, „პურის ხაშის“ ზიარება.

— ოჯახისთვის პურს სახლში, ჩემი მოყვანილი ხორბლის ფეხილით ვაცხობთ. საფუარსაც სეიითა და უყრძნის წევნით ვაცხობთ. ფსალმუნში წერია, ლეინო ახარებს კაცის გულს, ხოლო პური განამტკეცება, ასე იურივე წმინდა საკვებია. ოჯახში, სადაც პური ცხვება, მაღლი ტრიალება. პურმა ყველა ის საჭირო წითელებად და ვიტამინი, რაც ადამიანს სჭირდება. სამზუაროა, რომ ნამდვილი პურის სურნელი და გემოც დაკარგულია, ქართული ჯიშების ხორბლი და ბუნებრივი მასალისგან დამზადებული საფუარი დავიწყებას მიეცა. ჩემი მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში როგორ ყოფილდა მოსახლეობა? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნენ, რომელიც მეტად ყუათიანი იყო და თან გაცილებით ცოტას ჭამდნენ. დღეს ბეჭრი არ ჭამს. პირდაპირ ვიტყვა, რომ ეს არ ვართ. როგორ ფიქრობთ, მაშინ თან ნაკლები ითესებოდა. მაში მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მადლი დავაბრუნებინო ხალხს. მინდა ჩემი საცხობი გახდეს სტიმული სხვებისთვის, რათა ქართულ ხორბალს, მისგან გამომცხარ პურს მანიქონ უპირატესობა. მალე იუნესკო განიხილავს და ქართულ ხორბალს ძეგლის სტატუსს მიანჭებს. საქართველო არა მხოლოდ ლენის, არამედ ხორბალი წამომდინარება? ისეთ ჯიშებს თესავდნე

მარტინსანი მოსევანლევანი დაპილოვანი

დედოფლისცაროს მუნიციპალიტეტის საქართველოს კარიბების მიერ და გადასახლის მიზანით მიმდინარეობს მართვის მიზანით და ავტომატიზაციის მიზანით.

2021-2022 სასწავლო ნოის წარჩინებით კურს-დამთავრებულებს მედლები გადასცეს და შემდგომი წარმატებები უსურვეს პარლამენტის მაჟორიტარმა დეპუტატმა დავით სონღულაშვილმა, დედოფლისნ-ყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა, საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ პა-პაშვილმა და საგანმანათლებლო რესურსცენტრის ხელმძღვანელმა მაკა ჯანაშვილმა. 2021-2022 წელს დედოფლისნყაროს მუნიციპალიტეტში სკოლა მე-დალზე ოცდათხუთმეტმა მოსწავლემ დაამთავრა. აქე-დან 30 ოქროს, 5 კი ვერცხლის მედალისანია.

ბარიკ ფუნასიანი (ხორბაძეულის სკულპტურის სკულპტორი) „ცერემონიაში გარები შთაბეჭდილება და ატოვა ჩემზე, მოწვევული სტუმრების და, რა თქმა უნდა, მერის და დეპუტატის მხარდაჭერა დასაფასებელი და სასიამოვნო იყო. ჩემთვის ეს მედალი ნიშანავს მრავალწლიანი შრომის დაფასებას, ძალიან კარგია, რომ ასეთი დაჯილდოვებები ყოველწლიურად ტარდება, რადგან წარმატებულ მოსწავლეებს ამით სწავლის გასაგრძელებლად მეტი სტიმული ეძღვავა. წლების მანძილზე ბევრი მსხვერპლის გაღება დამტკირდა მედალოსნის სტატუსის რომ მიმედონ. ეს იყო პირველ რიგში დისციპლინა და მოთმინება. როულია სულ სწავლაში იყო ჩართული და არ გადაიწვა. თუმცა, თუ კარგად იცი დროის მენეჯმენტი, ეს პროცესი გამარტივდება. მსხვერპლის გაღებაა, როცა თავისუფალ დროსაც სწავლას ანდომებ. მეგობრებს ხშირად ვერ ვეცვდებოდი, მაგრამ ზოგადად, მედლის მიღების მიზანი თუ გაქვს, მაშინ უნდა გაიაზრო, რომ გართობა არ გამოვა იმდენი, რამდენიც შენს გულს გაუხარდება. მედიცინას გავყევი, ბავშვობიდან მხიბლავდა ეს პროცესია. კავეკასიის უნივერსიტეტში ვსწავლობ, ზოგადი დიპლომირებული მედიკოსის ფაკულტეტია, კონკრეტულ განხრას 6 წლის ბაკალავრიატის დამთავრების შემდეგ ავირჩევ, ვფიქრობ, ქირურგიას გავყევი. რეგიონებში სკოლის დონე საკმარისია. ვფიქრობ, თანამედროვე მოთხოვნებს აქმაყოფილებს, არაფერი დამკლებია. ყველაფერი ინდივიდუალურია და ნების-მიერს შეუძლია წარმატების მიღწევა, იმის მიუხედავად თუ სკოლაში როგორ სწავლობდა. მთავარია შეგეძლოს კომუნიკაცია და ლიგიკური აზროვნება“.

თავარ ხარხელაში (ქვემო ქვედის სკოლა): „პირველ რიგში ულრმესი მაღლობა მინდა გადაუუხადო ამ ღონისძიების თითოეულ ორგანიზაციონის ყურადღებისთვისა და დაფასებისთვის. მართალია მედლები გვიან ავიღეთ, მაგრამ იქვე აღნიშნეს, რომ ერთი სიხარული მაშინ იყო, როდესაც მედალოსნები გავხდით, მეორე სიხარული კი უშუალოდ გადმოცემის პროცესია. ცდა ამად ნამდვილად ლირდა. მომენტია მედლების გადმოცემისას თითოეული მედალოსნის ამჟამინდელი მდგომარეობით რომ დაინტერესდნენ, ბევრი საინტერესო იდეა შემოვცავაზეს სამომავლოდ და გვითხრეს, რომ საჭიროებისამებრ ნებისმიერ საკითხში დაგვეხმარებან. ბოლოს კი, სამახსოვრო ფოტოებიც გადავიღეთ. შეიძლება ითქვას „მედლამდე მისას-ვლელი გზა“ ჩემთვის ძალიან საინტერესო იყო, რაც შრო-

მასთან და სიამოვნებასთან
ასოცირდება. შესაბამისად,
როდესაც მედალს უკურებ,
ყველა ეს ემოცია მახსენდება
და ვფიქრობ, ეს ყველაფერი
საამისოდ ღირდა. სკოლის
შემდგომ სწავლა გავაგრძე-
ლე თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტში, მედიცინის
ფაკულტეტზე. დაწყებისთა-

ნავე აქტიურად ჩავები უნივერსიტეტის თვითმმართველობის საკითხებში. სკოლაში შეძენილ უნარები და გამოცდილება ცხოვრების ამ ეტაპზე ძალიან დამტებარა ამჟამად ზღვა მოტივაცია მაქსიმუმი გავაკეთო და ერთ-ერთი საუკეთესო ექიმი ვიყო საქართველოში. საპედინიროდ, უნივერსიტეტი ამაში ხელს მიწყობს და ასევე გამოცდილებას ვაგროვებ სხვადასხვა კლანიკებში, სხვადასხვა განყოფილებებში მუშაობით. სამომავლოდ ვგეგმავ სწავლა უცხოეთში გავაგრძელო და იქ მიღებულ ცოდნა და გამოცდილება ჩემს ქვეყანას მოვახმარი".

ილია მარტივოვლიგვილი

„ჩემი მიზანია, ძველი ტრადიცია და პურის მაღლი დავაბრუნებინო ხალხს“...

/დასაწყისი მეოხთვე გვერდზე/

შეამჩნევდით, რომ ამჟამად გავრცელებული ფქვილით გამომცხვარი პურის გული ზაფხულში მაღლვე ხდება წებოვანი, არ იქმება, მაღლ ობდება. გაგიგონიათ, ალბათ, ძველი გამოთქმა, პური გავტეხოთ, ანუ პური ვჭამოთ, ვიქეიფოთო. ქართული ჯიშების ხორბლისგან ტრადიციული საფურით დამზადებული პური კი მართლა შეგვიძლია გავტეხოთ. 10 დღის წინ გამომცხვარიც სასიამოვნო საჭმლია და არ ფუჭდება.

2006 තුළින්දාන සංස්ඳීලුරු පිරි වාර දා තේමි තාම්රේක්සි සෙසුපිස්කුවේරු බ්සාප තා-
ගාම ගැන්ත්‍රා ගැන්මියි, මිනින්දොලාපිටි ගැන්ත්‍රා

ლოგნიდ და შევიყვარე ეს საქმე. მეუფლე
დავით ალავერდელმა წაიღო ჩვენი ფქ-
ვილი და ალავერდის ეპარქიაშიც ჩვენი-
ხორბლისგან დამზადებული ფქვილით
აცხობენ სეფისკვერებსა და პურს. ახლ-
ენ საცხობიც გვექნება სოფელში. მე
ჩემს მეუღლესა და დას გვინდა ჩვენი-
საცხობში პურის ტრადიციული ცხობის
მეთოდები აღვადგინოთ და ხალხს პუ-
რის ძეველი გემო დავუბრუნოთ. იმ დრო-
ში გვინდა ვამოგზაუროთ, როცა პური-
შადლიანი იყო, ამიტომაც ჩვენს პურ-
„მადლიანი“ დავარქვით. ჩვენს საცხობში
არაქართული ხორბლის ჯაშებისგან პურ-
არასდროს გამოცხვება.

ბებიაჩემი 10 დღეში ერთხელ აკრავდოს თონეში პურს. ბოლოს ობი თუ შეებარება ბოდა, პაპა დანით გათლივდა, მოაჭრიდა ობიან ნაწილებს და ბავშვებს გვაჭმევდა ფულს იპოვითო. მათ გაჭირვება გამოიცა დილი ჰქონდათ და პურს ისე ეპყრობოდნენ, როგორც სიწმინდეს, ხალხის გადამრჩენელს, ნამცეცს არ აოხრებდნენ და აგდებდნენ ძირს. ამიტომაც ქვეყანას რომელიც რაოდენობრივად უფრო დიდი იყო, ადგილობრივი მოსავალი ჰყოფნიდან ახლა უფრო ცოტანი ვართ და ფეხილს სხვა ქვეყნებიდანაც შემოვგექვს, რადგან ჩვენი არ გვყოფნის. პურის მიმართ ძველი მიღეომები, მადლი დავკარგეთ დაზოგჯერ ნაგავშიც ვყრით. ყველამ უნდა მოვინდომოთ, ერთმანეთს დაუკავშიროთ, გვერდში და ეს მალეთ დავიბრუნოთ.

და ამ ბადლიას საქედაც ხადგება".
— მამა გიორგი, მოსახლეობას აინტერესებს, სად შეძლებს პურის შეძენა

და როგორია მისი ლირებულება?
– ჩვენს საცხობში სამი სახეობის პურ ცხვება: ლომთაგორა, მისი ლირებულება 1,20 ლარს შეადგენს, ხოლო წითელი დოლის პურისა და შავისას ორი სახეობის

პური-თეთრი და ცეხვილი, მათი ფასი
1,50 ლარია. ეს არის უძველესი ქართუ-
ლი ხორბლის ჯიშები, რომლებიც ნაკლე-
ბმოსავლიანია. შეწყდა მათი თესაგა და
ჩანაცვლა მაღალმოსავლიანმა ჯიშებმა,
რომლის მოყვანაზეც ჩართულია შხამ ქა-
მიყატები. ძველი ქართული ხორბლის ყა-
ნას კი ბიომეთოდებთ ამჟავებენ. ასეთია
შპს „ბიოგრონ“, რომელთანაც მე უკვე 20
წელია, რაც ვურთიერთობ. ყოველ წელს
ვიღებ ხარისხის სერიოფიკატს, სადაც
წერია, რომ ამ წლის მოსავალი დამუშავ-
დება „ბიოგრონ“-ს ტექნოლოგით, რაც
გულისხმობს მხოლოდ ბიორეპარატების
მოხმარებას. ეს პროდუქციის თვითღრუ-
ბულებას აძვირებს. ამას ემატება საფუარი,
რომელიც სვის კვალიზეც მზადდება და
მაჭრზეც.

ეს ფასი დედოფლისწყაროელებისთვისაა, თორუმ ფქვილის ფასი გაცილებით ძვირია. ასე, მაგალითად, თბილისში ბევრი ოჯახი ყდეულობს ჩვენი ხორბლის ფქვილს და 1 კგ-ში 4 ლარს იხდიან. პურის გამო-ჯხობის შემთხვევაში პურის თასი 5 ლარა-

სამრეკლოში გამომცხვარი „პური
მაღლანანის“ შეძენას შეძლებთ დედო-
ფლისწყაროში შემდეგ მალეზებში:

რუსთაველის №124 ლუდის მაღაზია
(კავკას მაღაზიაში)
რუსთაველის ქუჩა, ხიდის მიმდებარედ
(-ძალიანობაში)

(ირდას ძალაზიაში)
რუსთაველის ქუჩა, ხიდის მიმდებარედ
(თეთრი/ლაპიაშვილების მალაზია)

ესაუბრა ინგა შიომლაშვილი,

„მთალი არსებით ვარ ჩართული აა საქმეები“...

30 წლის განმავლობაში ზემო
ქედის საბავშვო ბალში მომავალი
თაობის აღზრდის საქმეს ემსახურა.
პარალელურად კულტურის სახლის
სცენაზე მუდმივად იდგა და მის გა-
რეშე სოფელში ლონისძიება არ ჩატა-
რებულა. საბოლოოდ მაინც გულმა
კულტურის სფეროსკენ გაუწია.
მაგრა ყველაშვილი რვა წელია,
ქედების ზონის კულტურის კოორ-
დინატორია და ზემო ქედის კულ-
ტურის სახლს ხელმძღვანელობს.
ყველაზე პოზიტური, ხალისიანი,
ენერგიული და საქმიანი ქალბა-
ტონი ჩვენი სტუმარია...

მაია ყველაპილი: „ბავშვობა-ში „მათე ბიჭს“ მეძახდნენ, იმდენად აქტიური და ორი ძმისგან გათამამე-ბული ვიყავი, თუმცა არა თავხედი. ძლიერი ოჯახი მქონდა და ხელს გვიწყობდნენ. სკოლაშიც საკამაოდ აქტიური ვიყავი, მხატვრულ კითხვაში პატარაობიდან გამოვირჩეოდ. მსახიობობაზე ვვონცემბოდი, თეატრალურზე ჩაბარება მინდოდა, მაგრამ დედა წინააღმდეგი იყო. მყავდა ახლობელი და შემეძლო მოვეხედრილიყავი, მაგრამ დედას აღარ გავუკითუტდი. ფილო-ლოგიურზე ვაბარებდი, მაგრამ ნახევარი ქულა დამაკლდა და ვერ მოვხვდი. სტაჟიც აუცილებელი იყო და ის ერთი წელი სოფლის ბიბლიოთეკაში ვიმუშავე. ე.წ. „ქსნელების უბანში“ არ-სებულ ბაბლიოთეკაში მოვხვდი, მზია სვარიძე თბილისში გადავიდა, ადგილი გათავისუფლდა და მე ჩამსვეს. მარტო ვმუშაობდი, ნაქირავები შენობის მეორე სართულზე იყო ბიბლიოთეკა, სოფელში კიდევ ერთი ბიბლიოთეკა მუშაობდა სოფლის ცენტრში, რწმუნებულის შენობაში. შემდეგ გოგებაშვილის სახელობის სასწავლებელში ჩავაბარე, საბავშვო ბაღის მასწავლებლის პროფესიაზე. პატარაობიდანვე მინდოდა და ბავშვებთან ურთიერთობა, ბავშვები ჩემთვის დიდი ენერგიის წყაროა. სასწავლებელი 4 წელში დავამთავრე და სოფელში დავპრუნდი. 1984 წლიდან „ქსნელების უბანში“ ზემო ქედის №2 საბავშვო ბაღში დავიწყე მუშაობა. პარალელურად პუშკინის პედაგოგიური ინსტიტუტში ჩავაბარე დაწყებითების მასწავლებლის დაუსწრებელ სპეციალობაზე. ჯერ აღმზრდელად ვმუშაობდი, თუმცა 1987 წლიდან დირექტორი ვიყავი, ჯამში 30 წელი ვიმუშავე ბაღის დირექტორად, ჯერ მეორე, შემდეგ პირველ საბავშვო ბაღებში.

— ვისი გავლენა იყო თქვენზე,
ეს უნარ ჩვევები როგორ განავითა-
რეთ?

— ზემო ქედის №1 სკოლის
ეზოსთან იყო კულტურის სახლი. ჯერ კიდევ ძველი კლუბის სცენაზე გამოვდიოდი. თითქმის ყველა ლონისძიებაში ვმონანილეობდი. რვაწლიანი სკოლა დავამთავრე, რომლის დირექტორი იყო **გოგია გვრიფიშვილი**, ქართული ენა-ლიტერატურის მასნავლებელი კი ელიკო თანდილაშვილი. სწორედ მათ შეამჩნიეს ჩემში ეს თვისებები და მათ ჩამრთეს ლონისძიებებში. ჯერ სასკოლო და შემდეგ სასოფლო აქტივობებში. რვაწლიანი სკოლის შემდეგ სრულ საშუალო სკოლაში გადავედი, სკოლაში სიმღერას მასნავლიდა ასევე მაყვალა წილაური, რომელიც დღემდე ჩემი თანამშრომელია და ყოველ-დღიური ურთიერთობა მაქვს. წყალობით სკოლის გარეთ აქტოვებში ყოველთვის ერთვებოდნენ აქტრი ბავშვები. სხვა დრო იყო, ყვაცხლოვრება, ძალიან აქტიური ზღვის იყო. უამრავი ლონისძიება და კასალამი იმართებოდა, მთელი სოფელი იყო ჩართული, სახლში ამზადებოდებოდა.

რაც შეეხება ჩემს გენეტიკას, დე-
დაჩემი იყო მხატვრული კითხვის მონა-

ცუმებით დაჯილდოვებული, სამსახიობო უნარებიც ჰქონდა. ბიძაჩემი იყო მსახიობი. ამიტომ სახლში ისე ვიზრდებოდი, სულ მხარში მედგნენ. სახლში, ეზოში, თუ უბანში სულ კონცერტს ვატარებდი თანატოლებთან ერთად ვაქტიურობდი და მაქებდნენ ხოლმე, მშობლებს მოსწონდათ. ცდილობდნენ, ყველანაირად ხელი შეეწყოთ ჩემთვის. შეიძლობა ითქვას, თვალიშიერა ძლიერი

იმიტომ დასჭირდათ, რომ უნდოდათ უნიკალური, მასშტაბური დარბაზი გამოსულიყო.

— ვიცი, რომ კულტურის სახლის გახსნის ორნისძიება მიგყავდათ, გაიხსენეთ პირველი დღე და ემოციები...

— ახალი კულტურის სახლის შენობაზემო ქედში 1986 წლის 19 დეკემბერს გაიხსნა. ზეამაღლებული დაძალიან ლაპაზი დღე იყო. გახსნის ღორის შემთხვევაში მარტინ ლინკოლნის მიერ დასაცავი მოხდა.

ნისძიება მე მიმყავდა
და უცვლელი ნამყვანი
ვიყავი. კლუბის გახსნა
არსენ კობაიძის დაბა-
დების დღეს დაამთხ-
ვიეს და მას ლამაზი
ლექსი მივუძლვენი.
იმდენად კმაყოფილი
დარჩა, მითხრა „შენს
გარემე ღონისძიებე-
ბი ვერ ნარმომიდგე-

— გ ე კ უ რ ი დ ა . გ ა მ ა რ ი ც
ცერემონიაზე ისინიც
გვსტუმრობდნენ: გივი ბერიკაშვილი,
მედეა ჯაფარიძე, ღოდო ჭიჭინაძე, მა-
ლხაზ ბებურიშვილი, ელენე ყიფშიძე.
დღემდე მახსოვს, გივი ბერიკაშვილი
გაოცებული ათვალიერებდა ახლადა-
შენებულ კულტურის სახლს, ყველა
დეტალს ეცნობოდა და ამბობდა, ამისი
მეათედი მოგვცა თბილისში, ძალიან
უნიკალური დარპაზიათ. მპრუნავი
სცენა, უნიკალური განათება, მასშტა-
ბური პროექტი იყო და ყველაფერი ძა-
ლიან მოეწონათ. ღონისძიების დაწყე-
ბამდე ქურთუკების ჩაბარება, დიდი და
მცირე დარპაზი, ამავე შენობაში სას-
ტუმრო, ყველაფერი უმაღლეს დონეზე
იყო მოწყობილი. 540 სკამია და ტევა არ
იყო, იმხელა ინტერესი და იმდენი სტუ-
მარი იყო. კოლმეტურნეობის თავმჯდო-
მარე არსენ კობაძემ სიტყვით გამოს-
ვლის დროს მშენებლობის პროცესზე
და მხარდაჭერაზე ისაუბრა. მახსოვს,
იმხელა ბანკეტი გაიმართა, შენობაში

მუსიკაში, მხატვრულ კითხვაში
ალბათ მისი გავლენა იყო. მერეც,
ოცა დავოჯახდი, ჩემი მეუღლეც
იყო, ყოველთვის მქონდა ოჯახის
არდაჭერა და ხელშეწყობა საიმი-
დ, რომ ჩემი შემოქმედებითი მიზ-
ბი განმეორული განა.
— იმის გათვალისწინებით, რომ
სპეციაბური კულტურის სახლის შე-
იბა გაქვთ, ალბათ ადგილობრივებ-
ი დიდი მოლოდინი არსებობდა მის
ხსნამოვა...

— აღფრთოვანებულები ვიყავით
უზარმაშარი კულტურის სახლის მშე-
ნებლობა რომ მიმდინარეობდა. დიდი
მორიცხვინი იყო სოფელში, ახალგა-
ზრდები, მოზარდები, მოხალისეები
ს. 2

ხმირად მივდიოდით და ვცდილო-
ბრით სამუშაოებში დავხმარებოდით
და ჩვენი წვლილი შეგვეტანა. მათაც
უხარიდათ ჩვენი ინტერესი და ზოგი

A woman with dark hair tied back, wearing a white bucket hat and a pink short-sleeved shirt over a blue patterned scarf, is playing a stringed instrument, likely a guitar or ukulele. She is looking down at the instrument. In the background, there are green trees and another person's face is partially visible.

მომცა. სოფელშიც ვითამაშეთ, დედოფლისნებაროშიც, თელავშიც და შემდეგ თბილისშიც. ბევრგან დაგვექნდა სპექტაკული და ჯილდოებსაც ვიღებდით. შემდეგ უკვე ადგილობრივი ძალებით დავდგით „უკნასკნელი კოცნა“. გოგი არაბულის შემდეგ არხილოსკალოელმა ავთო ბურდულმა დადგა. ის ცეკვის მასწავლებელი იყო, მაგრამ სარეუისორო განათლებაც ჰქონდა და სხვათაშორის არაფრით ჩამოუვარდებოდა წინამორბედს. ეს სპექტაკლიც წარმატებული იყო, მაგრამ მერე ცხოვრება აირია, უშუქობა და უხელფასობა დაიწყო, შტატების შემცირებები მოხდა. სამწუხაროდ ამ უნიკალური დარბაზის ოქროს ნლებმა სულ ცოტა ხანს გასტანა და ყველას ახსოვს 90-იან წლებში რა გამოვიარეთ. ბევრი კარგი დღე ახსოვს ამ სცენას, მათ შორის ან-სამბლი „სუსიშვილები“.

— მაია, მაინც როგორ და რატომ
აღმოჩნდით საბავშვო ბალიდან კულ-
ტურის სახლში?

— მართალია საბავშვო ბალიდან კულტურის სფეროში გადავედი, მაგრამ მიმაჩნია, რომ უცხო სფეროში არ გადავსულვარ. ასეთში არც გადავიდი. ბალების პარალელურად ყოველთვის მქონდა კულტურის სახლთან კონტაქტი და ძალიან მშობლიურ გარემოში მოვტვდი. კმაყოფილი ვარ ამ ცვლილებით, არსად წასვლას აღარ ვგეგმავ. მთელი ჩემი არსით ვარ ჩართული ამ საქმიში.

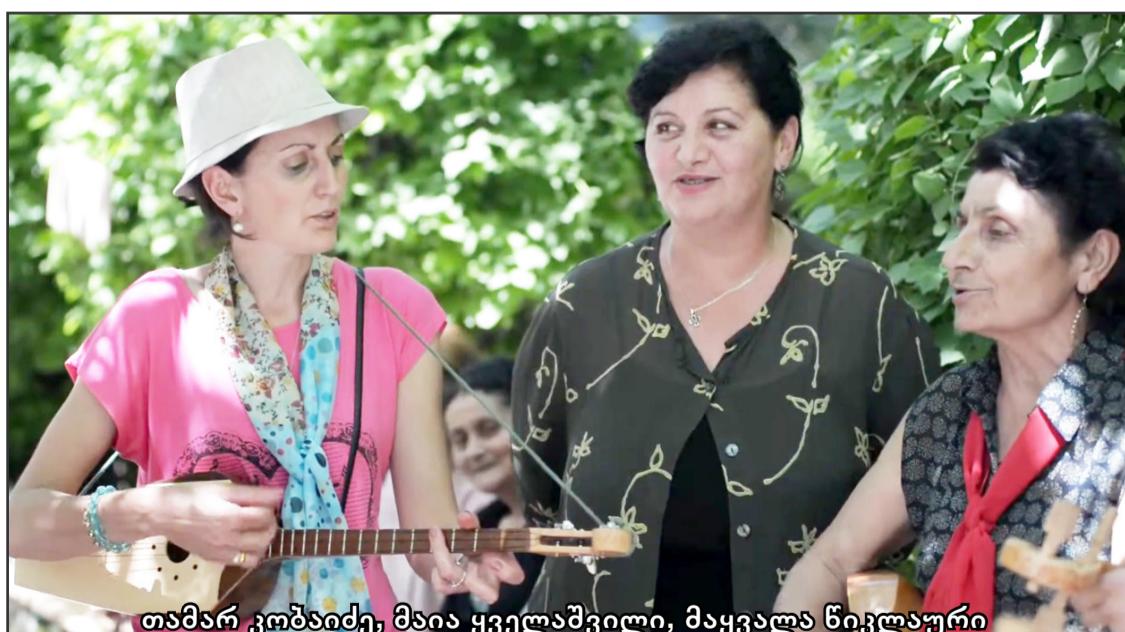
Տաճար առ սայմանը.
Սանամ կողմանուրուս սաելու շետոնօյ-
թովելու եղլմիջանելով ծագա, մանամ այ
ցեղազրեա հիյզդա, պատրակացրո ծոծո-
յրով ծագա, մացրամ մուս նասզունու Շեմդաց
նլունու մանճուրու պատրակացրո համաց-
դարո ույո, րոմ, աճարացրո եցեծուա,
ամգենո հայութուրունուսան դարձածի
այրապետու լամշրեն ճածնոնազնեն.
Իյմս մուսցլամաժա նշեմո յեցու կողմանու-
րուս սաելու տամշնա կոնծասց եցելմիջա-
նելով ծագա, մալուս այգուրուսա. ու աճցո-
լուրունու լա մթշենուրա սկզբանուա
տացու սայմես. մերո մերո ցաժմուրա և ա
յրոտունուց մալունու, մեարծո դար-
մուտ զեւագետ կողմանուրուլու ցեղազրեա
ալցացացրոնա. **մայզալա նոյլաւրուս** տա-
ճար աճցումուտ մե և տամշնամ ուսց ազամո-
յմեցու յը յերա. ზորքացր տացունու սամո
լունուսէնու ցայցը եռլմի. 2016 նլուս
մասունա կեցենու նոնամո կողմանուրուս
կոռորդունագորու զար.

— ამჟამად როგორია თქვენი ყოველდღიურობა, რა დატვირთვა გაქვთ?

— ამჟამად ზემო ქედის
კულტურის სახლში მხატვრუ-
ლი კითხვის წრე მოქმედებს,
რომელსაც პირადად მე უუძლ-
ვები და კვირაში სამჯერ გვა-
ქვს გაკვეთილი. 7 ბავშვით და-
ვიწყე, მაგრამ 20 მყავდა, კიდევ
4 ახლახან დამემატა. მსურველი
გაცილებით მეტია, მაგრამ ზა-
ფეულის არდადეგები გვიახლო-
ვდება და სექტემბრამდე ვეღარ
აავიმატიჭ.

მაყვალა წიკლაურს კი აქვს
გუნდი და ორკესტრი. კვირა-
ში ორჯერ იკრიბებიან და 16
მოსწავლე ჰყავს. ყველასთვის
საყვარელი მაყვალა წიკლაური
ზემო ქედის კოლორიტია, მასზე
საუბარი დაუსრულებლად შემი-
ძლია. 80 წლის ხდება, მაგრამ
ისეთი აქტიური და ხალისიანია,
ყველას საოცრად დიდი სტიმულს
გვაძლევს. წარმოუდგენლად დიდი სხი-
ვი შემოაქვს კულტურის სახლში, სხვა-
ნაირი ადამიანია, ყველანაირად კარგი,
სიკეთით საცსე, ყველაფრით დადე-
ბითი. ყველას გვაძლერებს ხოლმე და

მოწყების საშუალებას არ გვაძლევა. ჭირსა თუ ლენში გვერდით დგომა და ერთგულება შეუძლია. ძალიან ვაფასებ და უზომოდ მიყვარს. მის გარეშე კულტურის სახლი ვერ წარმომიდგენია.

თამარ კობაძე, მარა ყველაშვილი, მაყვალა წიკლაური

